Lapvég

Sopron, Borpatika. Este, vagy nem is annyira, legfeljebb kilenc óra. Egy csapat diák keveredik az asztalomhoz, bort isznak, osztálykiránduláson vannak. Fiúk mind. Mondom nekik, én lányokat várok, legalább egy tucatot, merthogy tanár lennék valahol, csak ez nem látszik most így, mindjárt, a két deci vörösboron keresztül. Röhögnek, veszprémi kamaszok, majd szereznek asztalt ha a lányok jönnek, addig beszélgessünk. Irodalomról, tanárokról, a borokról. És mondják, panaszkodnak rendesen, s hogy a kötelező olvasmányban ezt nem értik, meg azt nem értik. A lányok, kiket haza kell majd vezérelnem, rendben megjönnek, átülök hozzájuk a másik asztalhoz, a fiúk elvannak magukkal.

S a hangulat egyre magasabbra hág, a srácok énekelnek, ahogy a srácok ebben az életkorban énekelni szoktak, s egy idő elteltével verni kezdik a tenyerükkel a tölgyfaasztalon a taktust. Azaz vernék, ha két asztallal tőlük, vegyes és némileg ittas társaságának megmutatva, ki is az úr eme soproni borharapóban, fel nem ugranék egy erőteljes férfi, s el nem ordítaná magát: *ezt nem, ezt azonnal abbahagyni.* Emberünk feltehetően az asztali dobolásnak nem híve, no meg, természetesen, a suhancok mulatozását sem tekinti aggódó polgári szeme túlzottan szalonképesnek a társaság kissé ázottan pislákoló aszott hölgyei előtt.

A doboló diákok ott – és diákjaim itt – tanácstalanul néznek rám. A levegő megtelik várakozással, agyamban cikáznak a gondolatok, talán csak a terminátor-filmek hősei tekintik át ilyen villámsebesen a helyzeteket maguk körül. Csakhogy, én járatlan vagyok az *ilyen* helyzetek megoldásában. Mert ugye, ha magam dobolok, s felszólít egy ilyen derék izmos magyar ember a cselekedet elhagyására, akkor két eset van: abbahagyom, és utálom magam, mint a szahart (ezt a szót Alfréd Jarry használja, szeretett főszerkesztőm, irodalmi rangja van, kérem nem kicenzúrázni), vagy folytatván azt csak annyi időre szakítom félbe, amíg jól pofán nem pancsolom a felém fenyegetően közeledő illetőt, esetleg ő engem, amire az esély talán még nagyobb.

Azonban hogyan az idegen, ám bennem bízó diákok élén? S az enyémek bizakodó tekintetében miként megállni a helyemet? Ha bíztatom őket, tömegverekedés fog kitörni. Ha leintem őket, akkor az a kisnyársnyálbicepszpolgár legközelebb már a hallgató diákokat is le fogja inteni, mert szentesítem neki a rendelkezési jogot a borozóban. Méregetem a fickót és a társaságát, de ő nem vesz figyelembe, nem gondolja, hogy közöm van a deákokhoz. A csönd fokozódik, benne a feszültség is, ritka az ilyen, az elnémult borozó, az álmoskönyvek szerint rosszat jelent, de legalábbis néhány pofon szétszóródását lehet feltételezni. Amikor: az egyik (az említettekhez nem tartozó) asztalra rácsap két tenyér. Nem bátortalanul, nem is hivalkodóan, amúgy tekintélyesen. Minden szem az illetőre szegeződik. Egy negyven körüli, furcsa, kissé illuminált, megállapíthatatlan egzisztenciájú vézna férfiú vacsorázik ott egy különösebben nem emlékezetes nővel. Rendteremtő polgáremberünk nyomban emelkedik, a diákok nem hisznek a fülüknek. A levegőt belengi a várható verekedés vérillata. A renitens alak elvigyorodik, rákacsint a diákokra, majd ismét rám, azután ismét lecsap. Majd megint, majd megint és ismét lecsap ütemesen. A diákok ujjonganak, de még nem mernek az asztalra csapni. A polgár fenyeget, áll és ugrabugrál, a renitens megvetően rálegyint és láss csodát: leinti. A diákok tenyere felbátorodva ismét lecsap, a polgár átkozódva leroskad, én még várok egy keveset, de már nem történik semmi, azután elindulok a *lányaimmal* még bámulni a környező barokk házakat. A renitens felrántott szemhéjjal búcsúzik, a diákok lapátolnak és újólag lecsapnak, a polgári rend arrogáns képviselője gyűlölettel méreget, s bennünket. Késő, lépéshátránya már nyilvánvaló.

Ballagunk a szűk utcákon, belopakszunk a kapualjakba, megtelünk az éjszakai kövek hűvösével, hallgatjuk, hogyan szivárog elő a kövek réseiből, a rácsos tetejű kutak mélyéből, a templomok homályos ablakain keresztül hogyan dereng fel az ütemet verő diáktenyerek monoton zaja, különös zenéje.

ZALÁN TIBOR